

Obsah

1. Úvod.....	9
2. Metodika a cíl práce.....	11
3. Rozbor literatury.....	12
3.1. Dermoplastická preparace ptactva.....	12
3.1.1. Příprava zvěře na preparaci.....	12
3.1.2. Rozmrazování.....	14
3.1.3. Stahování.....	14
3.1.4. Čištění a odtučňování.....	21
3.1.5. Chemické čištění, odmašťování.....	27
3.1.6. Činění.....	30
3.1.7. Navlékání kůže na model a konečné úpravy preparátu.....	32
3.1.7.1. Preparace tetřeva hlušce v toku.....	34
3.1.7.2. Preparace hohola bělavého v letu.....	38
3.1.7.3. Preparace sedící straky.....	43
3.1.7.4. Preparace hlavy s hrudí a ocasu krocana.....	46
3.1.7.5. Preparace ocasu krocana.....	48
4. Vlastní výsledky práce.....	51
4.1. Příprava trofeje na preparaci.....	51
4.2. Stahování, čištění, otravování kůže.....	51
4.3. Navlékání kůže na model a konečné úpravy.....	54

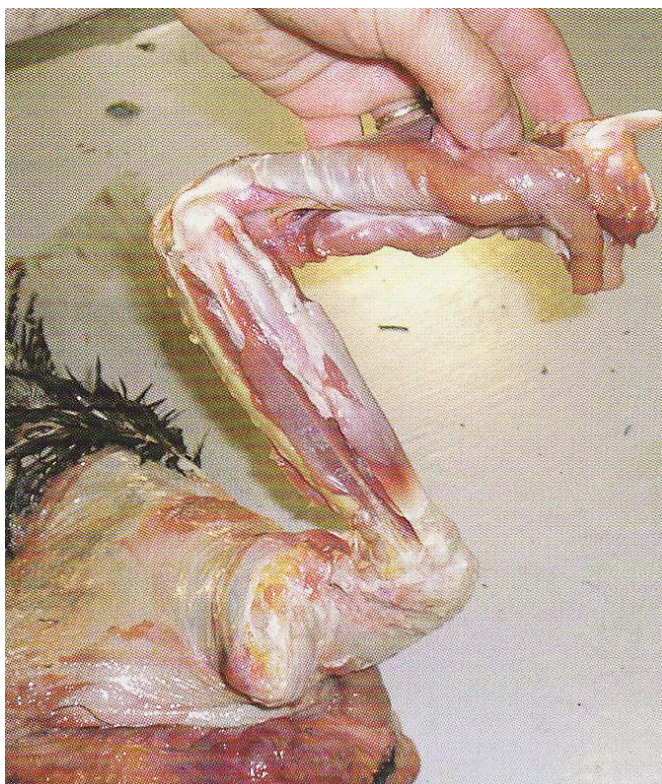
4.3.1. Preparace letící straky.....	55
4.3.2. Preparace poprsí krocana s letkami na podložce.....	61
4.4. Ukázky vlastních prací.....	67
5. Historický vývoj preparátorských metod.....	69
6. Současné trendy v muzejní a trofejové taxidermii.....	72
6.1. Současné nejnovější trendy.....	73
6.2. Liofilizace.....	74
6.3. Význam preparace.....	75
7. Diskuze a závěr.....	76
8. Použitá literatura.....	77
9. Přílohy.....	79

.....

Obr. č. 10, TAXIDERMÝ TODAY, 11/12 2009 (foto R. Reinhold)

Obr. č. 11, TAXIDERMÝ TODAY, 7/8 2009 (foto D. Rinehart)

.....
Obr. č. 19, 20

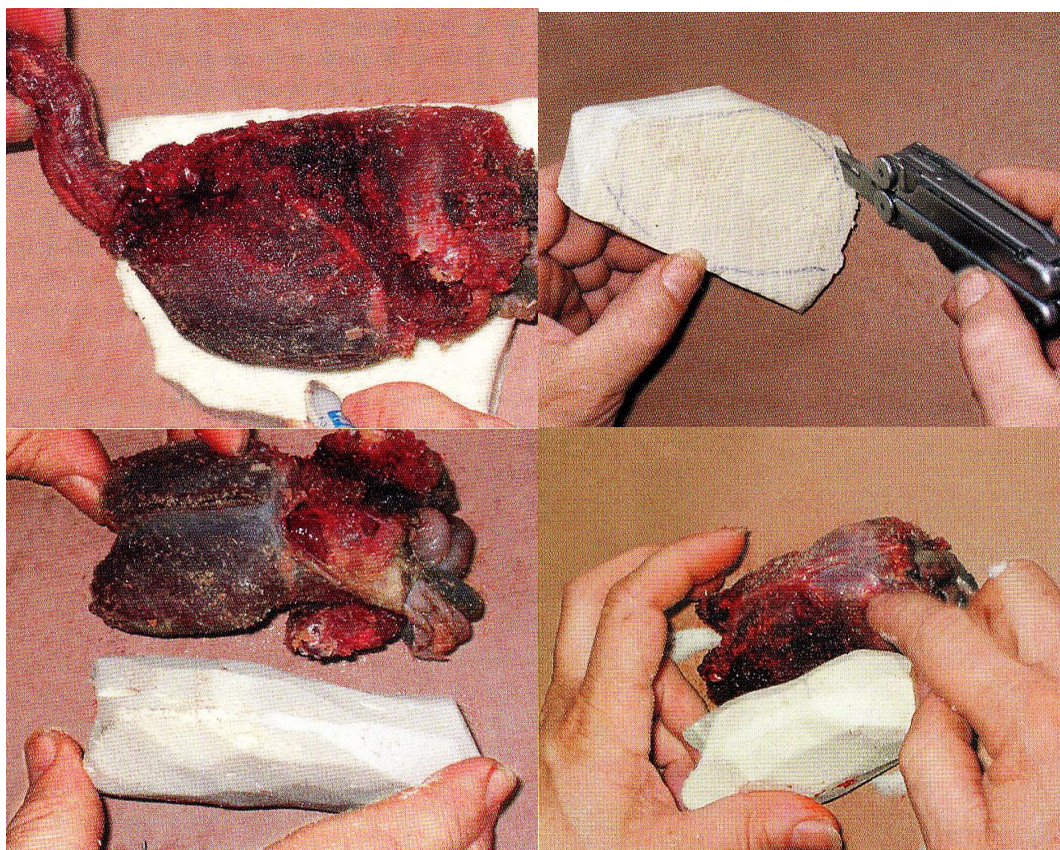
Dále pokračujeme s čistěním nohou. Kost holenní je potřeba řádně očistit od morku a zbylého masa. Morek očistíme tak, že do dutiny, která vznikne odstraněním holenního kloubu, vložíme drát a morek odpreparujeme pryč z kosti (obr. č. 21). Kdybychom tuto operaci neprovedli, kost napadnou brouci nebo začne hnit. K dočistění zbylého masa na kosti použijeme skalpel nebo papírový ubrousek (obr. č. 22) (DAHMES 1988; RIENHART 7/8 2009).

Obr. č. 21, 22, TAXIDERMY TODAY, 7/8 2009 (foto D. Rinehart)

..... Čištění křídel provádíme u prvního způsobu stahování tak, že kost ramenní důkladně očistíme od veškeré svaloviny. K očistění části loketní až k zápěstí

Obr. č. 69 – 72, TAKSIDJERMIJA 4/2003, (foto V. Sucharjev)

.....

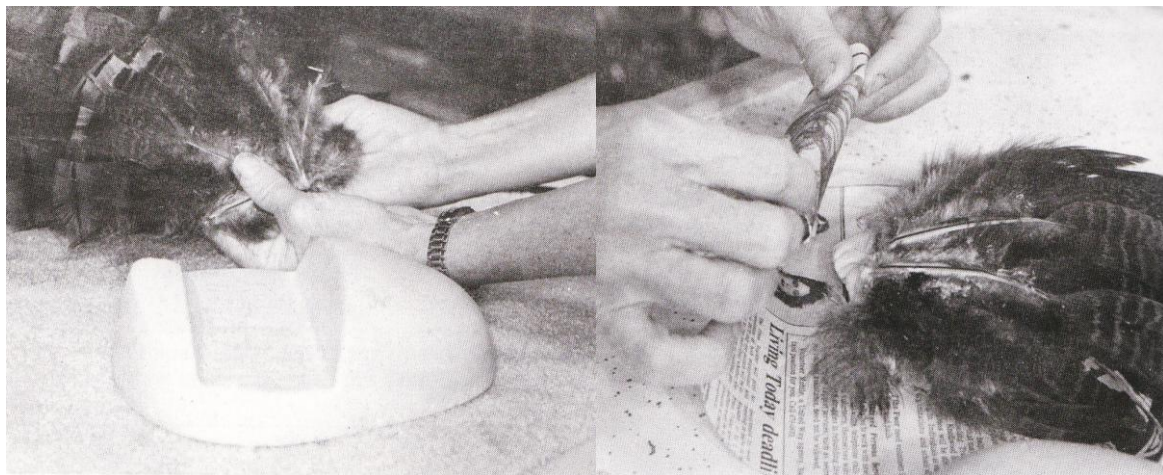
3.1.7.5. Preparace ocasu krocana

U krocana je ocas velmi ceněná trofej. Někdy zákazník nechce celý preparát, ani hlavu s hrudí, ale pouze ocas se štětkou. Montáž není náročná. Potřebujeme k ní ocas a štětku krocana, WASCO Skin Prep a WASCO Polytranspar odmašťovač, lepidlo s tavící pistolí, ultra lehké lepící plnivo, podstavec na parohy a dřevěnou podložku.

Kořen ocasu zbavíme tuku a zbytků páteře mezi ocasními pery. Nejdříve kleštěmi, poté na elektricky poháněném drátěném kole. Ocas důkladně umyjeme ve WASCO Skin Prep a přebytečnou vlhkost vsákneme do ručníku. Poté ocasní pera na dvacet minut namočíme do odmašťovače WASCO Polytranspar. Po dvacetiminutovém máčení ocas vyndáme a přebytek odmašťovače opět vyždímáme do ručníku.

Vezmeme podstavec na parohy a ocas na něho rozložíme (obr. č. 85). Vrch části podstavce zabrousíme rašplí, tak aby dávala ocasu charakteristický tvar. Plnivem potřeme ocasní pera. Aby lepidlo nezamazalo peří, vložíme ocas mezi noviny (obr. č. 86). Následovně ho položíme na formu (obr. č. 87), rozložíme do finální podoby a zafixujeme špendlíky. Poté přechod mezi podstavcem a ocasem vyplníme plnivem (obr. č. 88).

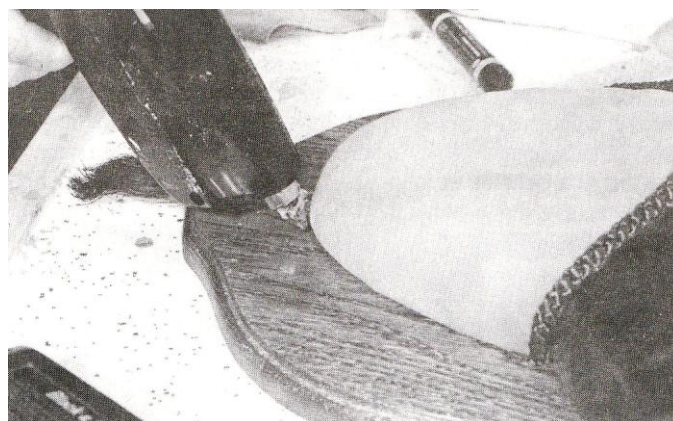
Obr. č. 85, 86, BIRD TAXIDERMY (S. Dahmes)

.....
Obr. č. 87, 88, BIRD TAXIDERMY (S. Dahmes)

Obr. č. 91, 92, BIRD TAXIDERMY (S. Dahmes)

.....

4. Vlastní výsledky práce

4.2. Stahování, čištění, otravování kůže

Stahování ptáka provádím stejným způsobem, který jsem popsal v kapitole 3.1.3. *Stahování*. Pouze u hlavy postupuji jiným způsobem. Nenechávám celou lebku, ale jenom její vrchní polovinu. Nemusím se tedy zabývat zdoluhavým a pracným čištěním čelistí a svaloviny na spodní polovině hlavy. U tetřevovitých a kormoránů, od kůže odstraňuji celou lebku, uštípnutím u zobáku (obr. č. 94). Kterou později nahradím PU modelem. Tělo, krk a hlava jsou v modelu odlité společně, proto lebku nepotřebujeme.

Obr. č. 93, 94

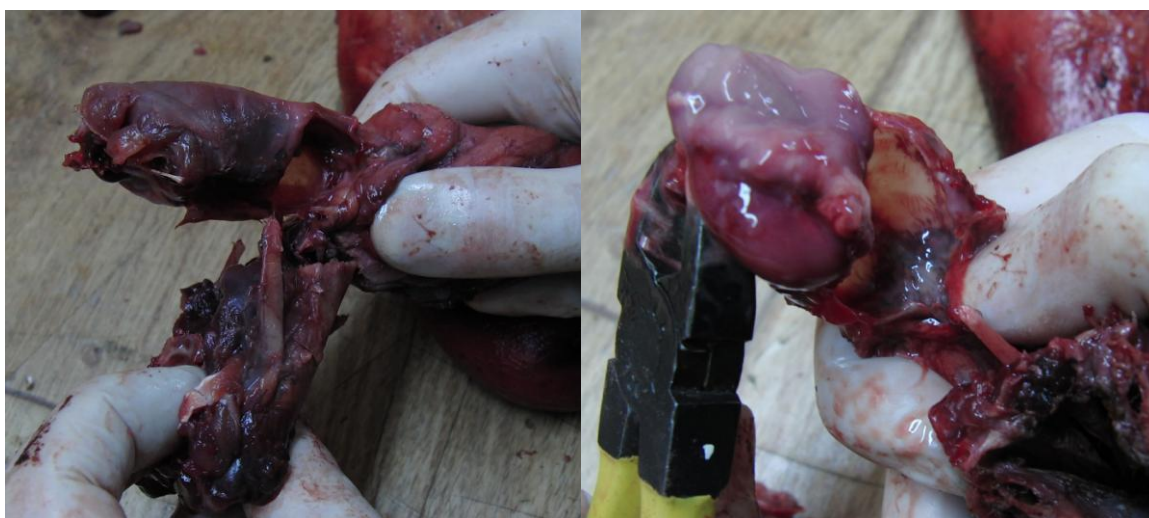

Jestliže chci ponechat polovinu lebky, stáhnu jí až k ozobí a odštípnu páteř od hlavy (obr. č. 95). Z lebky vydlobnu oči (obr. č. 96) a pokračuji odštípnutím spodních čelistí od zobáku kleštěmi. Odštípnu i polovinu mozkovny a odstraním jí (společně s čelistmi) od hlavy (obr. č. 97). Odpreparuji mozek (obr. č. 98). Z lebky očistím zbytek svaloviny, blan a masa.

Obr. č. 95, 96

Obr. č. 97, 98

Kůži ptáka si položím na stůl a ještě před čištěním na rotačním ocelovém kartáči ji zbavuji skalpelem od kusů masa, blan a tuku (obr. č. 99). Již několikrát se mi totiž stalo, že se některá z blan namotala na kartáč i s celou kůží a ta se následně velmi poničila. Pro jistotu tedy zbylý tuk s blánami rozřezávám ve tvaru malých čtverečků (obr. č. 100) Poté se při zbavování tuku, nemusím ničeho obávat. Ještě očistím ocas, vyšpaltuji křídla a mohu pokračovat

Kůži začnu přetahovat přes hlavu směrem k tělu. Po přetáhnutí jí na hlavě pečlivě urovnám (obr. č. 107) a dotáhnu na celé tělko. Zkontroluji, zda vše sedí na svých místech. Křídla začnu fixovat pomocí drátu. Ten vedu podél pažní, loketní až k zápěstní kosti. Pravou rukou si podržím zápěstní kloub a drát prostrčím skrz něj až na konec záprstních kostí (obr. č. 108). Kůži na křídle ohnu až k záprstnímu kloubu. U malých ptáků tento kloub plastovou sponkou nefixuji, ale

později ho při další manipulaci s křídlem musím jistit prsty, tak aby drát kopíroval přesně kost křídla. Fixuji tedy pouze loketní a pažní kosti (obr. č. 110). A to vždy na konci. U pažní kosti kloub omotám malým množstvím vaty.....

4.4. Ukázky vlastních prací

.....

7. Diskuze a závěr

Každý profesionální preparátor si většinou vždy vytvoří svůj modifikovaný postup práce. V mé práci jsem se právě proto nejvíce zaměřil na kritický rozbor těchto postupů. Jednotlivé části preparace jsou velmi důležité a navazují na části následující. Ať už jde o přípravu živočichů na preparaci nebo dokončovací úpravy, vždy se každá tato fáze odrazí na kvalitě a vzhledu preparátu. Proto opravdový preparátor musí dokonale ovládat všechny tyto fáze taxidermie. Od stahování až po formování ptáka do přirozené polohy.

Velmi důležitou částí taxidermie je odstranění tuků a jiných nežádoucích částí z kůže ptáků. K tomu dnes používáme rotační ocelové kartáče, u menších ptáků tužkové rotační brusky. Tuto část musíme provést velmi pečlivě, jelikož následné činění by při nedostatečném odstranění tukových částí z kůže ptáka neproběhlo kvalitně. I životnost preparátu by se podstatně snížila. K činění používáme prostředky, které dokážou kůži nejenom vyčinit, ale i zvláčnit. Více vláčná kůže dokáže oproti tvrdé kůži dokonale kopírovat anatomické detaily na modelu živočicha a doba zpracovatelnosti kůže se podstatně prodlouží.

V dnešní době je na trhu nepřeberné množství syntetických komponentů sloužících k nahrazení různých částí živočichů. Zejména polyuretanové modely, kterými dokážeme kvalitně nahradit všechny anatomické rysy preparovaného zvířete. U ptactva nám trh nabízí umělé stojáky, zobáky i jiné materiály dokonale napodobující přírodní originály. Tyto umělé části nepodléhají mumifikaci při vysychání. Jestliže je preparátor kvalitně dobarví, vypadají pak dokonale.

Někteří preparátoři v České Republice stále ještě velké množství z těchto moderních materiálů ve své praxi nepoužívají. Ve světě jsou však tyto trendy zcela běžné a proto si myslím, že jsou v dnešní taxidermii nepostradatelné.

Závěrem lze říci, že pro kvalitní muzejní a trofejovou taxidermii musí profesionální preparátor často pozorovat živočichy ve volné přírodě a používat

moderní metodiky práce a materiály, které dnes dokonale nahrazují již
.....